

Hargmaise eluviisi mõõtmise mobiiltelefonide roaming andmetega

---

REIN AHAS

TARTU ÜLIKOOLI GEOGRAAFIA OSAKOND

Hargmaisus tähendab riigipiiriülest elu.

Hargmaisuse mõõtmine on sama keeruline kui selle defineerimine.

Assimilatsiooniteooriad lähtuvad seisukohast, et immigrandid elavad oma uues elukohariigis.

Tegelikkuses on immigrandid järjest rohkem seotud hargmaisusega: elu ei ole ühe riigi keskne.

Sulandumise asemele toimub kohandumine e adaptatsioon.

(Basch et al 1994; Kalev & Jakobson 2013)

Info- ja
kommunikatsioonitehnoloogial on
suur roll hargmaisuse kujunemisel.

(Nedelcu 2012; Sheller & Urry 2006)

Ettekande motivatsioon:

EUROSTAT-i BIG Data Task Force sammud riikidevahelise liikumise statistikute tootmiseks mobiiltelefonide rändlusandmetest.

Kas mobiiltelefoni kasutusel põhinevad andmed võimaldavad hargmaisust ka senisest teistmoodi defineerida?

Mobiiltelefonide rändluse andmed võimaldavad inimeste riikidevahelist mobiilsust senisest täpsemalt mõõta.

Kõnetoimingute andmebaasid – Call Detail Record

Andmeside andmebaasid – Data Detail Record

Saame uurida transnatsionaalsust mobiilide rändlusinfoga:

Leia telefonid, mis viibivad aastas üle 80 päeva välismaal

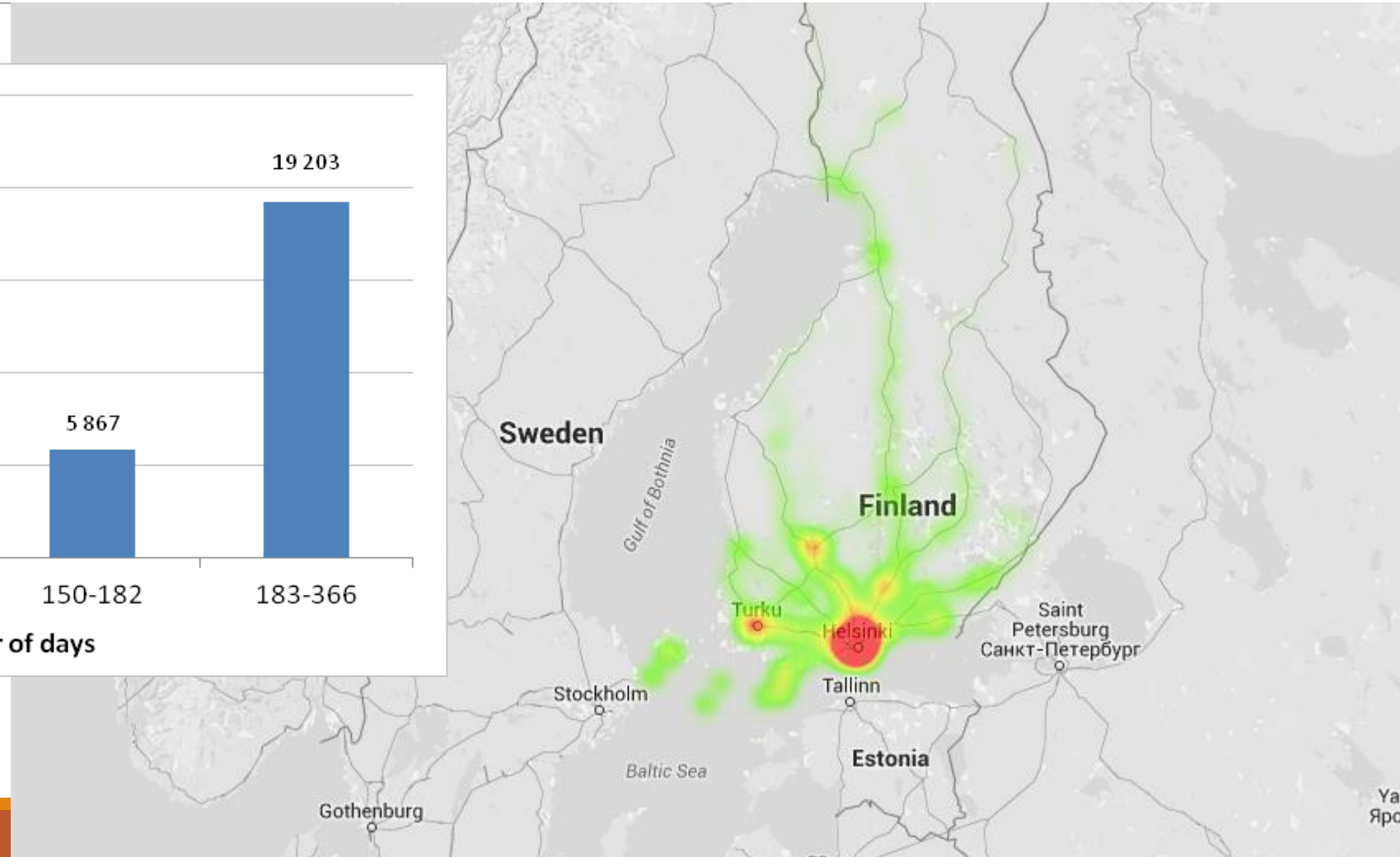
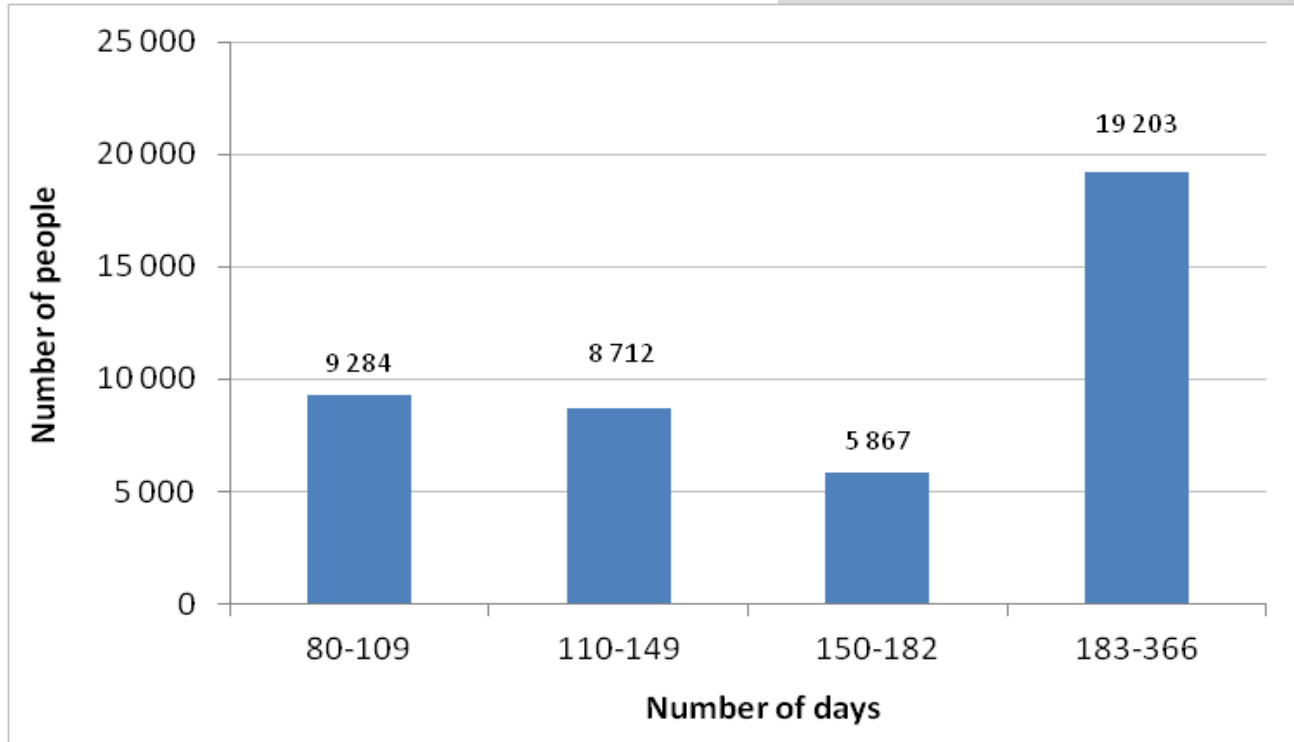
Leia telefonid, mis teevad aastas üle 20 reisi Soome

*Leia telefonid, mis teevad aastas üle 20 reisi min kestusega 3 päeva
Soome*

Kus elavad niisugused inimesed?

Missuguseid kohti külastavad niisugused inimesed?

Eesti ja Soome vahel liikuvate külastajate segmenteerimine:

Eestlaste tööreisid Lätti kuu keskmisena 2013. aastal

Tööreiside osakaal

igapäevased

iganädalased

muud sagedased*

Eestlased Lätis

10 - 20

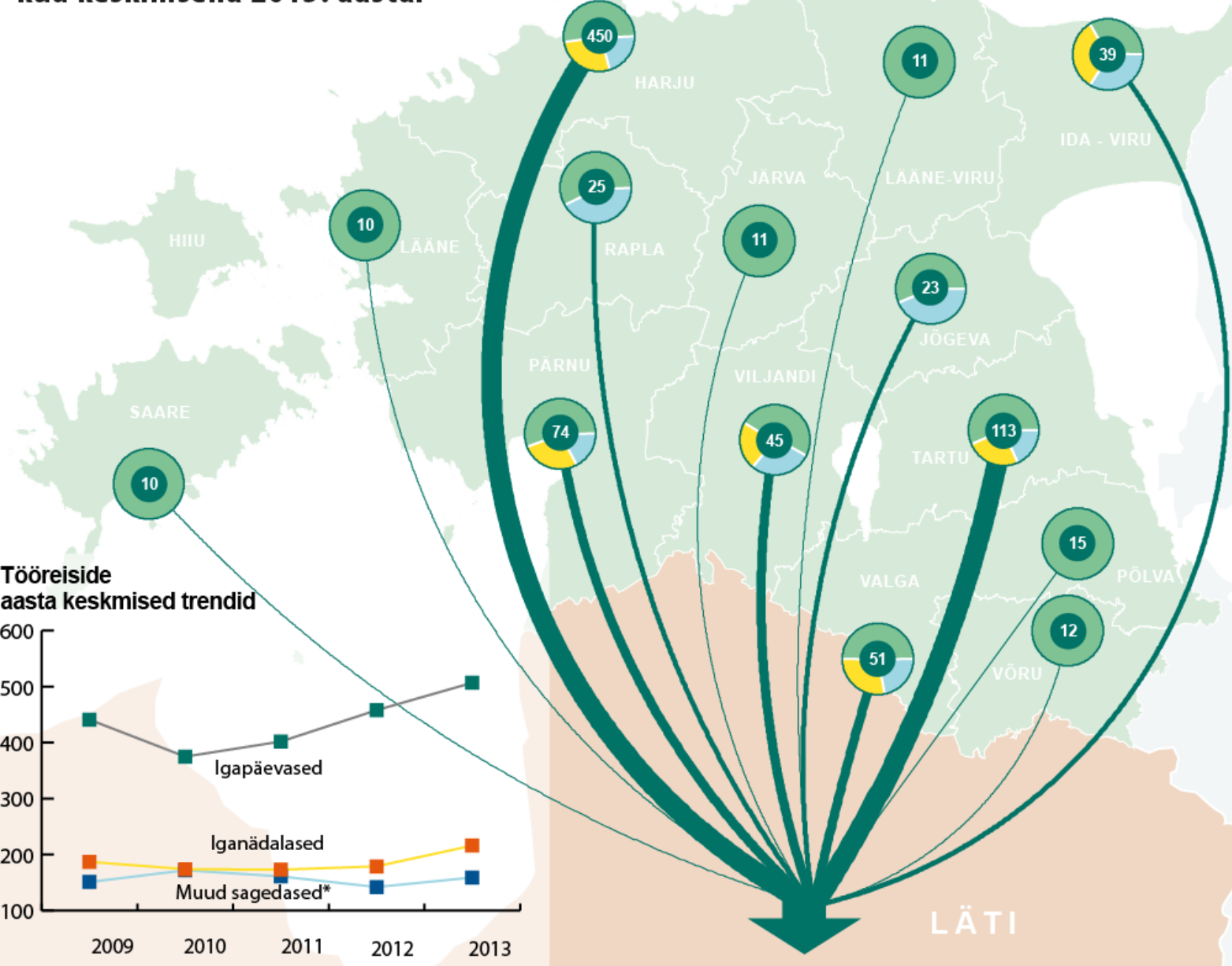
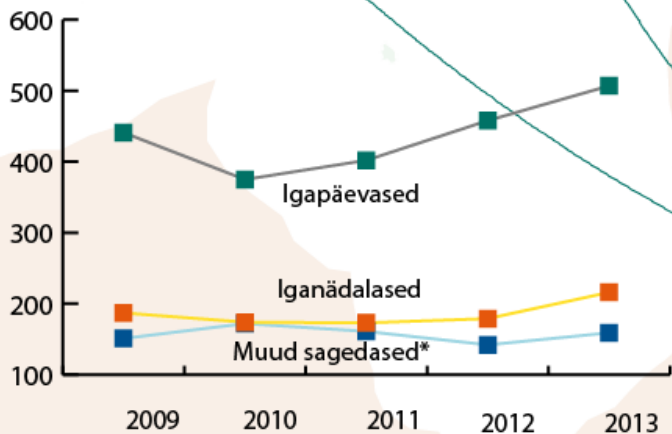
21 - 40

41 - 80

81 - 450

* Isikud, kes veedavad igakuiselt vähemalt 2 nädalat sihtkohariigis, ent kelle puhul pole selgelt eristatavat igapäevast või iganädalast tööreiside rütmi.

Tööreiside aasta keskmised trendid

Kas mobiiltelefonide kasutuse andmed võimaldavad ka hargmaisust teistmoodi defineerida?

Kus telefoni kasutatakse ?

Kuna kasutatakse ?

Rütm: nädalane tsükkel, ööpäevane tsükkel...

Telefonikasutuse kronotüübid hargmaisuse uurimisel

Soomes viibivad Eesti telefonid ööpäevase telefonikasutuse järgi:

Juhuslikud:

Tööpäevased:

Õhtused:

Soomes viibivad Eesti telefonid nädalapäevase telefonikasutuse järgi:

Juhuslikud:

Äripäevased

Nädalalõpused:

Arutelu:

Assimilatsiooniteooriast lähtuvalt sulandutakse ühiskonda ja teises riigis registreeritud mobiili ei vajata või hääbub kasutus ja kontaktid.

Hargmaisuse tunnus saab olla riigis pikaajaliselt või regulaarselt viibides teise riigi telefoni:

- aktiivsena hoidmine
- aktiivne kasutamine

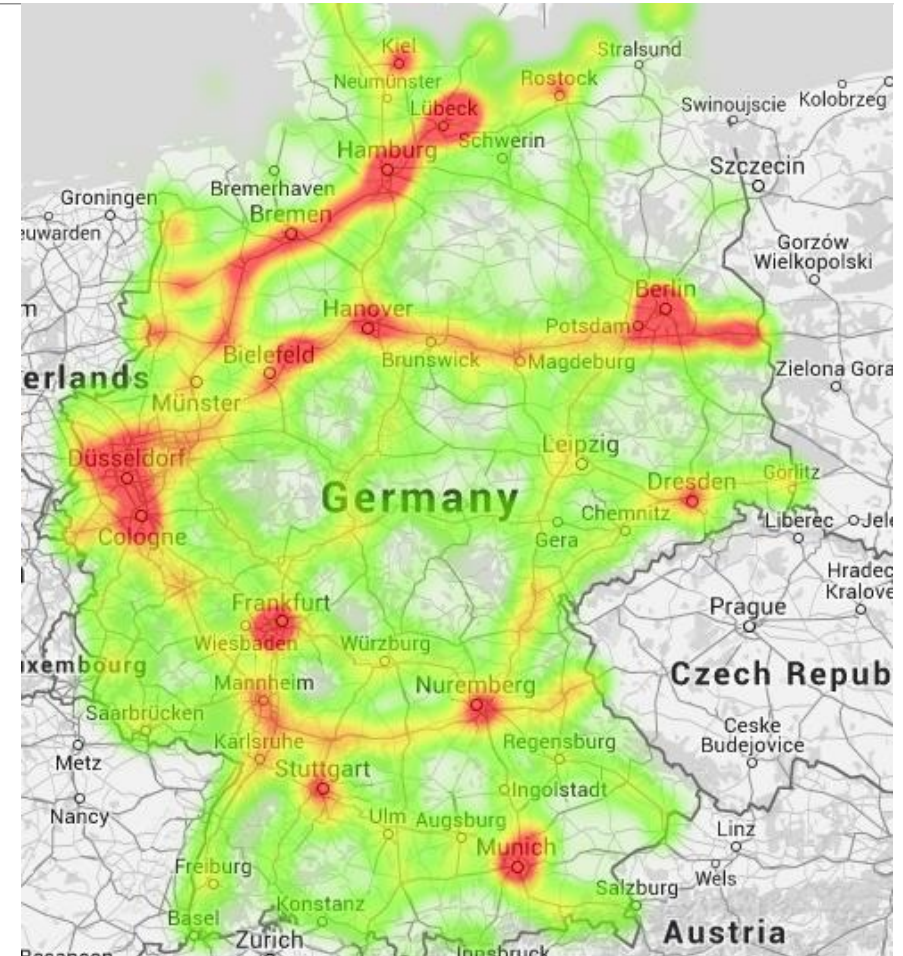
Kronotüübid võimaldavad hargmaisuse strateegiaid segmenteerida:

Autojuhid:

Palju korduvkülastusi

Ebaühtlane rütm ööpäevas ja nädalas

Teede geograafia

Tööpäevade aktiivsus = ärisidemed

Nädalalõppude aktiivsus = pere ja vaba aja sidemed

Hommikune ja päevane aktiivsus = ärisidemed

Õhtune aktiivsus = peresidemed

Haridusränne...

Segmenteerimise algoritmid vajavad head sisendit sotsiaalteaduste teooriast.

Võivad tunduda primitiivsed...

Aga annavad tihti senisest palju paremat infot rahvastiku mobiilsusest

Vajavad teisi andmeid verifitseerimiseks ja tõlgendamiseks

Tänaan kuulamast!

REIN.AHAS@UT.EE